

PM Rotel I (Dnr KS 2023/427)

Promemorian EU:s nya förordning om upphandlingsannonser

Remiss från Finansdepartementet
Remisstid den 20 juni 2023

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Finansdepartementet har remitterat promemorian EU:s nya förordning om upphandlingsannonser till Stockholms stad för yttrande. I promemorian lämnas förslag till bestämmelser i upphandlingsförordningen (2016:1162) om vad en annons om offentlig upphandling ska innehålla.

Förslagen lämnas mot bakgrund av en ny EU-förordning på området.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret har ett antal synpunkter på förslaget och anser bland annat att förslaget om att ett kontrakts uppskattade värde ska anges i en annons om anbudsinfordran är problematiskt. Vidare menar stadsledningskontoret att förslaget, så som det är formulerat i promemorian, riskerar att försämra konkurrensituationen genom att kontraktets uppskattade värde blir ett riktmärke för anbudsgivarnas prissättning.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Ordning och reda och en sund konkurrens är av största vikt när det handlar om offentliga upphandlingar och en väl uppbyggd statistik kan bidra till att öka

transparensen och förbättra konkurrensmöjligheterna. Det ska dock göras noggranna avvägningar av nyttan kontra den administrativa bördan innan nya regler införs.

Vad gäller att beräknat kontraktswärde ska anges i annonsen om anbudsinfördran instämmer jag med stadsledningskontoret som menar att promemorians bedömning av risken som liten för att det uppskattade värdet blir ett riktmärke för anbudsgivarnas prissättning som därmed riskerar att minska priskonkurrensen hade kunnat förklaras närmare, då jag liksom stadsledningskontoret befarar att det finns en påtaglig risk för att det uppskattade värdet blir ett riktmärke för anbudsgivarnas prissättning, vilket skulle innebära en försämrad konkurrenssituation.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 21 juni 2023

Karin Wanngård

Bilaga

1. Remiss - EU:s nya förordning om upphandlingsannonser, dnr KS 2023/427-1.3
2. Remiss - Kommissionens genomförandeförordning 2019/1780 om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling, dnr KS 2023/427-1.2
3. Remiss - Kommissionens genomförandeförordning 2022/2303 om ändring av genomförandeförordning 2019/1780, dnr KS 2023/427-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Offentliga upphandlingar ska i normalfallet annonseras i registrerade annonsdatabaser. Genom annonseringen får marknaden kännedom om upphandlingen och ges möjlighet att lämna anbud.

År 2019 antog EU en förordning om standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling. Då det rör sig om elektroniska annonseringsformulär förkortas förordningen eForms, eller eForms-förordningen.

I slutet av 2022 antogs en ny EU-förordning som innebär vissa förändringar av eForms. Den nya förordningen syftar bland annat till att göra det möjligt för medlemsstaterna att anpassa annonsformulären till sina nationella behov och förutsättningar. Detta uppnås genom att vissa uppgifter anges som valfria på EU-nivå. Det är upp till respektive medlemsstat att anpassa de valfria delarna efter de nationella behoven. Det är mot bakgrund av denna möjlighet till nationell anpassning som Finansdepartementet nu föreslår nya regler i den svenska upphandlingsförordningen om vad en annons om offentlig upphandling ska innehålla.

I den remitterade promemorian föreslår Finansdepartementet att en annons ska innehålla information om kontraktets eller ramavtalets uppskattade värde samt om det i upphandlingen ställs krav på, anges villkor om eller i övrigt tas hänsyn till miljö, sociala aspekter eller innovation. Det föreslås vidare att det i en efterannons ska vara obligatoriskt att ange namn och organisationsnummer avseende den eller de som har lämnat anbud eller ansökt om att lämna anbud i upphandlingen.

För icke-direktivstyrda upphandlingar samt vid upphandling av sociala tjänster och andra särskilda tjänster vars beräknade värde överstiger aktuellt tröskelvärde föreslås det vara obligatoriskt att i en annons ange om upphandlingen avser ett kontrakt, ett ramavtal eller inrättandet av ett dynamiskt inköpssystem eller om en elektronisk auktion kommer att användas. Det lämnas i övrigt ett antal förslag till följdändringar i upphandlingsförordningen.

Promemorian innehåller även ett förslag om att ansökningsavgiften och den årliga registeravgiften för registrerade annonsdatabaser ska höjas till 23 800 kronor respektive 30 500 kronor.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Problematiskt att ange värdet för kontrakt

EU:s nya genomförandeförordning ger bland annat möjlighet för medlemsstaterna att införa en skyldighet för upphandlande myndigheter och enheter att ange upphandlingens uppskattade värde (det valfria fältet BT-27 i eForms). I den nu remitterade promemorian föreslås att Sverige ska utnyttja den möjligheten genom att införa en skyldighet att i annonser om anbudsinfördran ange kontraktets eller ramavtalets uppskattade värde vid tidpunkten för annonsen. Det anges i promemorian att uppgifterna har ett stort värde för statistiken, samtidigt som den föreslagna uppgiftsskyldigheten inte skulle innebära någon ökad administrativ börda. Detta eftersom upphandlande myndigheter redan i dag behöver beräkna upphandlingens värde för att ta ställning till vilket regelverk som ska tillämpas.

Stadsledningskontoret instämmer i att uppgifterna har ett stort värde för statistiken, men gör en annan bedömning i frågan om vilken administrativ börda förslaget skulle innebära. Det stämmer att en uppskattning av upphandlingens värde är nödvändig för att avgöra vilket regelverk som ska tillämpas, men en sådan uppskattning görs, enligt stadsledningskontorets uppfattning, i praktiken ofta med överslagsräkning. Stadsledningskontoret bedömer att noggrannheten i merparten av de beräkningar som görs i dag inte skulle vara tillräcklig för att leva upp till den uppgiftsskyldighet som föreslås i promemorian. Om den föreslagna regeln införs i svensk rätt bedömer stadsledningskontoret att upphandlande myndigheter och enheter generellt sett kommer behöva lägga mer tid och resurser på pris- och marknadsundersökningar.

Det beskrivs vidare i promemorian att transparensen och konkurrensmöjligheterna ökar genom att det uppskattade värdet är känt redan vid annonseringstillfället. Som potentiell nackdel med förslaget nämns att det finns en risk att det uppskattade värdet blir ett riktmärke för anbudsgivarnas prissättning och att priskonkurrensen därför minskar. Denna risk bedöms dock som liten.

Stadsledningskontoret anser att promemorian hade tjänat på att förklara närmare varför denna risk bedöms som liten. Stadsledningskontoret menar nämligen tvärtom att det finns en påtaglig risk för att det uppskattade värdet blir ett riktmärke för anbudsgivarnas prissättning, vilket skulle innebära en försämrad konkurrenssituation.

Stadsledningskontoret instämmer i att denna nya uppgiftsskyldighet (fältet BT-27 i eForms) skulle innebära ett stort värde för statistiken, men menar att statistiksyftet hade kunnat uppnås genom att införa uppgiftsskyldigheten i efterannonser, i stället för i annonser om anbudsinfördran. Ett sådant förslag hade inneburit samma fördelar, men utan de negativa konsekvenserna i form av ökad administrativ börda och en försämrad konkurrenssituation. Stadsledningskontoret bedömer att värdet med att begära in uppgifterna dessutom skulle öka om uppgiftsskyldigheten gällde efterannonser i stället för annonser om anbudsinfördran. Vid tidpunkten för efterannonsern har den upphandlande myndigheten bättre förutsättningar att, med stöd av framförallt prisuppgifterna i det vinnande anbudet, uppskatta upphandlingens värde.

Högsta värde i ramavtal

EU-domstolen har fastslagit att det vid upphandling av ett ramavtal måste anges den största kvantitet eller det högsta värde som ramavtalet ska omfatta. Det anges i promemorian att detta klargörande från EU-domstolen har föranlett införandet av det obligatoriska fältet BT-118 i eForms.

Stadsledningskontoret noterar att det aktuella fältet i eForms innebär en skyldighet att vid en ramavtalsupphandling ange ramavtalets högsta värde. Stadsledningskontoret menar att detta kan tolkas som att utrymmet att uppfylla uppgiftsskyldigheten genom att i stället ange ramavtalets största kvantitet tas bort. Stadsledningskontoret anser att det vore olyckligt om denna möjlighet tas bort, då det i vissa fall kan vara lämpligare ur konkurrenshänseende att ange kvantitet i stället för värde. Det kan också i vissa fall vara betydligt lättare för den upphandlande myndigheten att uppskatta kvantiteten.

Annonsuppgifter om innovation vid upphandling

Det föreslås i promemorian att upphandlande myndigheter ska ange om det i upphandlingen ställs krav på, anges villkor om eller i övrigt tas hänsyn till miljö, sociala aspekter eller innovation.

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget i de delar som avser miljö och sociala aspekter. Dessa annonsuppgifter ger ett betydande värde och kan samlas in till en rimlig administrativ kostnad.

Stadsledningskontoret menar dock att de uppgifter som enligt förslaget kommer att samlas in avseende innovation inte kommer att leda till samma värde och därför bör strykas. Så vitt stadsledningskontoret kan bedöma kommer annonsfältet för innovation att utformas på ett mycket opreciserat sätt, där det endast anges ja eller nej avseende innovation i upphandlingen. Stadsledningskontoret ser inget värde i sådana oprecisa uppgifter och anser därför att den administrativa kostnaden inte kan motiveras i denna del.

Ont om tid för att anpassa annonsverktygen till de nya reglerna

De förslag som presenteras i den remitterade promemorian kommer, om de blir beslutade, i stora delar att börja gälla redan i oktober 2023. För att uppfylla de nya reglerna behöver det göras anpassningar i annonsdatabasernas funktionalitet.

Stadsledningskontoret anser att annonsdatabasleverantörerna borde ha getts mer tid på sig för att göra användarvänliga anpassningar av funktionaliteten i annonsverktygen. Såväl annonsdatabasleverantörerna som upphandlande myndigheter hade tjänat på om tiden mellan beslutet och ikraftträdandet hade varit längre.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.